

Observacions comentades d'un ornitòleg peninsular a Mallorca

16-30 d'agost 2009

De vegades, un ornitòleg es troba davant de situacions límit en les que s'ho ha de jugar el tot pel tot. És el cas de l'autor en aquestes imatges, on arrisca el seu estimat equip fotogràfic per intentar aconseguir fotografiar a un grup de **corbs marins** (*Phalacrocorax aristotelis*) i de **gavines roges** (*Larus adouinii*) que descansaven tranquil·lament en unes roques prop de la platja, a Port de Pollença. Una trista patinada, o les gotes dels escatxigs d'una petita onada haguessin tingut conseqüències fatals. El resultat de l'aventura el trobareu a les pàgines interiors (Fotos: Neus Borràs).

© Text i fotografies d'ocells: Francesc Moncasí

Escrit a estones, de setembre 2009 a juny de 2010

1.- Introducció.

Primerament, caldria aclarir que aquest *report* no és el d'un viatge ornitològic plantejat com si fos una expedició a Mallorca, sino que és tan sols el resum d'observacions d'ocells i altres animals fetes durant unes vacances en família. L'estiu passat ja vam anar a Menorca, i ens va agradar tant que vam repetir, però canviant d'illa, ja que abans de tornar-hi volíem conèixer nous llocs, i a més, Menorca la vam deixar bastant, no totalment, exprimida. Lo que no vam voler canviar gens va ser l'esperit del viatge, el fet de deixar-nos impregnar per l'ambient de la illa que anàvem a visitar. El paisatge, la natura, la gent, la llengua... també són molt importants per nosaltres, i per això entre altres coses, al parlar dels ocells en aquest resum també he utilitzat els seus noms populars mallorquins. Com l'any passat doncs, vam defugir dels les zones amb un turisme més salvatge i vam intentar endinsar-nos pels racons més autèntics i menys transformats.

Respecte als ocells, també vaig seguir un model molt similar al de l'any passat. Com a Menorca, tan sols vaig dedicar un parell de matins a anar jo sol de forma exclusiva a veure ocells. Amb tot, en vaig tenir prou per *complir* amb els objectius que inicialment m'havia marcat, bàsicament la observació de 4 espècies noves per a mí, i a més, intentar fotografiar-les. Es tracta d'unes espècies difícils o impossibles de veure a Catalunya, però que són relativament comuns a Mallorca, i per tant, no representaven un repte molt difícil d'aconseguir. Aquests 4 *bimbos* eren:

- **Voltor negre (*Aegypius monachus*):** es tracta del voltor més gran d'Europa. És accidental a Catalunya, i malgrat que fa poc s'ha iniciat un projecte de reintroducció al pre-Pirineu de Lleida, a la Serra del Boumort, una zona que visito amb certa freqüència, encara no l'he vist per aquella zona. Tampoc no he fet cap sortida ornitològica a les deveses de bosc mediterrani del centre de la península (fa temps que ho tinc pendent), d'on es tan típic, i on el va a veure tothom. Per tant, *bimbar* aquesta espècie a Mallorca, un lloc d'on n'és tan emblemàtica, em feia una certa il·lusió. Ara ja podré dir que els meus primers voltors negres han estat mallorquins!
- **Falcó de la reina (*Falco eleonora*):** a Catalunya, aquest rapinyaire només es pot veure en migració, de forma més o menys regular, tot i que escassa, al litoral, i molt més rarament a l'interior del país, ja que com a ocell propi del medi marí, les seves rutes migratòries habituals en queden molt allunyades. A les Balears, especialment a Mallorca i Eivissa, n'hi ha una població relativament important, i per a mí aquesta era la primera (bona) oportunitat per veure'l, després que l'any passat a Menorca s'em resistís aquesta observació, tot i que quan hi vaig anar no tenia massa esperances amb aquesta espècie, ja que precisament allí no és gaire abundant i a més, no era la millor època per veure-la.
- **Fotja banyuda (*Fulica cristata*):** aquesta fotja tan bonica és realment molt escassa a la península, i només hi ha garanties de veure-la fent una sortida (una altra de les moltes que tinc pendents de fer) a Doñana, o en alguns altres punts concrets d'aiguamolls litorals de València, Delta de l'Ebre o del Llobregat, on també darrerament hi ha una molt petita població reproductora. El cas és que aquesta espècie ha estat objecte d'un programa de reintroducció a Mallorca desde feia uns anys, i per tant, estava a la llista dels "deures ornitològics" del viatge.
- **Busqueret coallarg (*Sylvia balearica*):** es tracta d'una espècie relativament "recent", ja que els especialistes l'han separat fa poc de la tallareta sarda (*Sylvia sarda*), de la qual fins ara es considerava només una subespècie (*Sylvia sarda ssp. balearica*). En qualsevol cas, igualment ara que abans de l'*split*, la tallareta balear es tracta d'un taxon exclusiu de les Balears, i per tant, era la màxima prioritat dels *bimbos* a fer, essent a més aquesta la meva primera oportunitat per fer-lo, perquè no està present a Menorca.

2.- Zones visitades.

Em vaig preparar el viatge amb informació de les espècies (especialment dels *bimbos*) que volia veure, sobretot respecte als millors llocs on anar a buscar-les, així que abans d'anar-hi ja tenia unes referències clares. En aquest sentit, el nostre *camp base*, però, vull dir la nostra residència durant les vacances, a Port de Pollença, semblava que estés escollida amb criteris ornitològics, perquè quedava centrada enmig dels principals llocs on volia anar. Ho va fer la meua dona, no sé si amb els mateixos criteris (?), però jo no hagés triat millor lloc.

Mapa de Mallorca i localització dels principals punts d'interés ornitològic visitats.

Cronològicament, les zones visitades de major interès naturalista han estat:

0. Port de Pollença.

Al nostre *camp base*, a part de la seva situació estratègica (només cal mirar el mapa), també hi ha llocs on fer bones observacions. A la platja, en unes roques properes hi reposaven cada dia un grup de *corbs marins* i *gavines roges*, entre altres, que es deixaven fotografiar la mar de bé, tot i que la maniobra per arribar-hi era arriscada. Al mig del poble, hi trobem la zona humida de "la Gola", un espai recuperat que pot donar un cert rendiment ornitològic, especialment en èpoques de pas. A l'entorn immediat del poble, a destacar els camps, amb ocells propis d'ambients agrícoles (*torlit*, *esplugabous*, *bitxac*, *papamosques*...), i els turons que envolten el poble, amb cingleres ben espectaculars, que van oferir-me bones observacions de diversos rapinyaires (*milà reial*, *àguila calçada*, *falcons*, *xoriguers*, ...).

Val a dir que del poble mateix surt el camí al Barranc i Cala de Bòquer, una mena de *meca* per als ornitòlegs forasters que volen veure certes espècies, també i la carretera a Cap de

Formentor. A més, es troba a tocar de S'Albufereta d'Alcúdia, a només 20' de S'Albufera de Mallorca, i a 45' dels embassaments de Cúber i del Gorg Blau, a la Serra de Tramuntana. Repeteixo, un lloc ideal.

A l'espai natural humit de la Gola, a Port de Pollença, s'hi deixen fotografiar un grup format per un mascle i tres femelles d'ànec coll-verd (*Anas platyrhynchos*), i també hi trobem força papafigues (*Muscicapa striata*).

1. Cap de Formentor.

Zona molt interessant, de visita obligada, tant desde el punt de vista paisatgístic com ornitològic. Compta amb magnífiques vistes de cingleres marines realment espectaculars, especialment al mateix Cap i també al mirador de la Creueta, a la foto.

Es tracta d'un bon lloc per observar volant als *falcons marins*, *roquerols*, *falcilles* i *falcilles pàl·lides*. Per les roques, hi trobarem a la *mèrlera blava*. També es veuen amb facilitat petits ramats de *cabres orades*.

Al llarg de tot el trajecte fins al Cap hi ha boscos que semblen ben conservats, però la majoria deuen ser finques privades, ja que estan vallades i l'accés desde la carretera està tancat. També hi ha algunes finques on es pasturen ramats, que deixen un paisatge adevestat. En altres s'hi practica la caça major, *Big game*, com deixen clar els rètols. M'hagés agradat fer una passejadeta per aquestes pinedes, però no va poder ser... i per tant, hi ha pocs ocells forestals a la llista final.

Un dels molts **falciots pàl·lids** (*Apus pallidus*) que vam poder observar, juntament amb altres falciots comuns (*Apus apus*), prop de camí del mirador de la Creueta, a la carretera de Cap de Formentor.

Pràcticament de la mateixa mida que el falciot comú, es distingeix d'aquest pel color completament bru del seu plomatge, fet que no sempre es pot veure amb claredat, amb només la gola blanca, encara aquesta és més evident en el cas del falciot comú. Les ales també són lleugerament més amples al pàl·lid.

2. Reserva Natural de S'Albufereta d'Alcúdia.

Situada a l'arribar a Alcúdia desde Port de Pollença, realment val la pena anar-hi, però donaria més rendiment si disposés d'algun itinerari ben senyalitzat, perquè es perd molt temps buscant com arribar per on passar, i s'evitarien patiments als visitants, perquè no saps fins a quin punt entres o no en una propietat privada, tot buscant un punt adient per observar. En aquest sentit, el disposar d'algun tipus d'aguait, sobretot elevat, valdria el seu pes en or. Vaig trobar-me les basses pràcticament seques; suposo que amb aigua i durant la migració deuen oferir molt bones observacions d'ocells, especialment limícoles.

A dalt, un parell d'**abellerols** (*Merops apiaster*) fotografiats a S'Albufereta. A l'esquerra, un individu jove, sense les típiques plomes rectrius centrals allargades dels adults, que sí es poden veure a la foto de la dreta.

Malgrat tot, hi havia moltes ardèides, i també petits passeriformes com *trist*, *cettia* i fringíl·lids. Separat del mar només per la carretera, té una zona de platja amb dunes en recuperació, i espais acordonats per permetre la nidificació, entre altres espècies, del *passarius camanegre*. Els martinets blancs, juntament amb els agrons blancs (*Egretta alba*),

martinets de nit (*Nycticorax nycticorax*), bernats pescaires (*Ardea cinerea*) i altres ardèides, es van deixar veure en diverses ocasions per aquest espai.

Un **martinet blanc** (*Egretta garzetta*) a S'Albufereta. Es pot veure la seva arquitectura típica d'ardèid, amb una silueta esbelta, coll llarg acabat en un bec llarg i punxegut, el plomatge completament blanc, les potes llargues més aviat negres i els "peus" grocs, que constitueixen la seva principal característica distintiva.

3. Parc Natural de S'Albufera de Mallorca.

Situada prop d'Alcúdia, entre Sa Pobla i Muro. És una zona humida molt interessant, de visita obligada. Quan hi vaig anar jo però (jo sol), em vaig trobar bona part de les basses gairebé seques, i només un bon gruix d'aigua als principals canals. A l'estiu obren la porta al públic a les 9:00 AM (i en teoria, cal demanar un permís, que s'ha de sol·licitar a l'entrar!!!), lo qual t'obliga a començar la visita més aviat tard, perquè a aquella hora ja hauries de tenir mitja feina feta, i et perds aquella primera hora del matí que tan sovint és la millor.

D'altra banda, està ben senyalitzat, i amb una bona densitat d'aguait, tot i que alguns estan situats justament al revés, cara al sol... suposo que no es deurien poder posar en un altre lloc. Allí s'hi està duent a terme, desde fa un temps, i amb èxit, la reintroducció de la *fotja banyuda* (*Fulica cristata*), del *gall faver* (*Porpyrio porpyrio*) i del *becvermell* (*Netta rufina*). Allí em va faltar veure a les tortugues d'aigua (*Emys orbicularis*). El centre de recepció està bé, amb personal competent que et respon totes les preguntes que els fas i també t'indiquen on observar ocells a la resta de la illa.

A S'Albufera de Mallorca, un grup de desenes de **torlits** (*Burhinus oedicephalus*) comparteixen espai amb uns quants **galls favers** (*Porphyrio porphyrio*) al llit sec d'una llacuna. Curiosa observació conjunta d'ocells de secà i d'aiguamoll junts. A sota, un nombrós estol d'**ànecs grissets** (*Anas strepera*) sobrevolen el parc natural.

4. Serra de Tramuntana.

Vam fer un recorregut d'oest a est desde Pollença fins a Valldemossa, fent diferents parades, sobretot al Monestir de Lluc, a l'embassament de Gorg Blau i de Cúber. Mereix una, o varies, visites amb més temps, justament lo que no teníem. Amb tot, el dia que hi vam anar vam aprofitar-lo bé, perque el *voltor negre*, el principal objectiu ornitològic de la excursió, em va sortir al primer intent... bé, jo diria que al primer minut d'intentar-ho. No vaig poder dedicar gaire atenció als ocells de les pinedes o alzinars de la Serra, i en aquest sentit, repeteixo el comentari fet de Cap de Formentor.

Un **pinsà** mascle (*Fringilla coelebs*), a la foto, beu unes gotetes d'aigua d'un aspersor per regar la gespa, als jardins del monestir de Lluc, enmig de la Serra de Tramuntana.

Aquest exemplar de pinsà, juntament amb tots els altres del seu grup, em van sorprendre ja que es mostraven molt confiats amb les persones i, contràriament a lo que estic acostumat a veure, es deixaven atañçar força.

5. Barranc i Cala Bòquer.

Un dels llocs que no podia deixar passar. Citat a tot arreu com a bon punt per observar al busqueret coallarg, vaig matinar per ser-hi a primera hora. Aquesta vegada també vaig anar-hi jo sol. Tot el recorregut s'ha de fer a peu, però no presenta cap mena de dificultat, és una agradable passejada que en menys d'una hora et porta de Port de Pollença a la cala.

L'accés està senyalitzat, i tot just a l'inici de l'itinerari cal travessar els terrenys d'una masia, ja que el camí hi passa pel davant. Malgrat que hi ha una tanca que sembli que et barra el pas, no cal dubtar. Es tracta d'un camí públic (vaig informar-me amb la gent del poble), tot i que després de passar s'han de tornar a tancar, per evitar que s'escapi el ramat. Tot just passada la masia s'acaba el camí i comença un corriol ben trillat, que deuria ser un antic camí de carro, que travessa el barranc i et porta fins al mar.

Es tracta d'una vall estreta i allargada, flaquejada a banda i banda per unes vessants bastant pelades de vegetació, que per l'altra cara miren al mar formant respectables penya-segats, que en un punt formen una curiosa forma de forat, que de l'altra banda es veu desde Cala St. Vicenç. A la capçalera de la vall hi ha alguns conreus encara en producció, però a mesura que ens allunyem de la masia es troben tots abandonats, deixant els murs de pedra seca com a testimonis de l'antic ús agrícola de la vall, i de fet de tota la illa. A banda d'alguns reductes arbrats amb quatre pins, a la base de la vall, la vegetació dominant està formada per llentiscles i margallons, que formen taques no gaire grans de matolls impenetrables, de poc més de 1-2 m d'alçada, alternades amb sòl nu, molta pedra i vegetació herbàcia esparsa. Deu ser aquest tipus d'ambient que agrada tant als *busquerets coallargs*, perque

allí resulten fins i tot fàcils de trobar. Aquesta zona també permet bones observacions de *falcons marins*, *merles blaves*, bitxacs, altres busquerets, corbs i fringíl·lids. Es poden veure també *cabres orades*. Jo me les vaig trobar primer dalt dels cingles i també pasturant prop de la vall a mesura que avançava el dia.

Paisatge típic del barranc de Bòquer. Situant-nos al fons de la foto, ja es veu el mar, a la cala del mateix nom.

Si bé d'entrada pugui semblar que fer propaganda d'un lloc tan concret per veure una espècie tan sensible sigui contraproductiu, potser també en el fons presenta alguns avantatges, al concentrar les visites en aquest punt, que de tota manera aparentment està ben conservat, i deixar lliures les altres zones d'aquesta suposada *pressió*. A més, sembla que es tracta d'una espècie relativament comú a gairebé tota la perifèria de la illa, prop del mar, en aquest tipus de paisatge dominat pels matollars dispersos.

Una altra de les meves dèries, aquesta més recent però, és la de l'arqueologia bèlica. Ja l'any passat a Menorca, i tambéenguany a Mallorca, m'he trobat de tant en tant alguns bunkers o nius de metralladores a diferents punts de la costa, alguns d'ells bastant ben conservats, com aquest al final de cala Bòquer.

6. PN de la illa de Sa Dragonera.

Desde Sant Elm s'agafa una barqueta que et porta en només 20' a Sa Dragonera. A l'arribar t'hi trobes un centre de recepció, on t'informen dels tres itineraris clàssics per visitar la illa, cada un dels quals finalitza en un far: el de Tramuntana, el de Llebeig i el "Far Vell", situat a *des Puig de na Pòpia*, el punt més alt de la illa (352 mts). Anàvem amb el temps just per fer l'itinerari més curt (al far de Tramuntana), així que vam començar a caminar, no sense visitar breument el centre, que vam trobar força interessant, i de demanar uns quants consells al personal del parc, bàsicament sobre els ocells i les sargantanes, un altre dels objectius de la visita a Mallorca, que es va poder complir molt satisfactòriament.

A mig camí cap al Far de Tramuntana és impressionant la perspectiva que té de *Na Pòpia*. Del seu cim cau un impressionant penya-segat cap al mar, de més de 300 mts. I de moment, ja hem vist a l'omnipresent *picafigues*, *mèrleres blaves*... molts *xoriguers*, i també molts *falcons marins*, que sobretot, resulten molt fàcils de veure. Anem caminant, gaudint del paisatge (quins penya-segats es veuen a l'altra banda de mar, a la costa de Sant Elm!) i just abans d'arribar al Far, ens trobem amb una quinzena de *falcons marins* volant sobre el nostre cap, jugant amb el vent!.

Na Pòpia, el punt més alt de la illa de Sa Dragonera, té una curiosa forma de *dent* sobre la qual s'assenta un tercer far, inutilitzat per llamps i el vent. Les vistes resulten impressionants, amb una caiguda vertical de més de 300 mts sobre el mar. A l'esquerra, *Na Pòpia* vista de camí cap al far de Tramuntana. A la dreta, fotografiada desde el ferry en el viatge de tornada cap a Barcelona, on també es veu el far de Llebeig.

A la costa SE de Sa Dragonera, just al costat del moll on arriba la barqueta que t'hi porta, et trobes amb aquest topònim mític "Cova des Vell Mari". Les foques típiques de la mediterrània, anomenades *vell marí* (*Monachus monachus*), fins a principis o mitjans de segle passat encara criaven en aquest litoral, sobretot en coves arran de mar i protegides per l'onatge. La persecució les ha dut a la pràctica extinció a l'oest del Mediterrani.

A les costes balears, molt de tant en tant encara es fan observacions d'exemplars solitaris (una d'elles precisament fa pocs anys a Sa Dragonera), possiblement exemplars disperssius provinents de les costes africanes, on s'hi mantenen les darreres colònies de cria.

7. Trajecte Palma de Mallorca-Barcelona.

A diferència del viatge amb *ferry* desde Maó a Barcelona, que vam fer l'any passat a l'acabar la visita a Menorca, aquest viatge va ser molt més fluix respecte a les observacions. Havia millorat l'equip fotogràfic, i feia dies que somiava amb les fotos que faria si s'em posaven al davant, com ho havien fet l'any passat, les baldrigues i dofins que m'esperava trobar. El cas és que el viatge en aquest aspecte va ser gairebé un aborriment. Només bancs de meduses, i algú bidó o altres deixalles flotant, et feien mantindre la tensió, al veure de tant en tant trencada la blau del mar. Si l'any passat, en un trajecte similar fet només tres setmanes abans, encara hi vaig trobar ben bé un centenar de baldrigues, va ser degut segurament a la època, ja que a finals d'agost el gruix de les baldrigues ja deuen ser totes a l'Atlàntic, la seva zona d'hivernada. Tampoc enguany no vaig aconseguir veure dofins.

Una de les poques baldrigues cendroses o **virots grossos** (*Calonectris diomedea*) que vaig poder veure.

Malgrat tot, gràcies a la paciència, o potser a la *tossuderia*, de no deixar de mirar i mirar, al final vaig aconseguir veure unes quantes baldrigues, potser una dotzena, que volaven soles o en petits grupets de 2-3 individus. Les observacions van durar aproximadament 2 hores, i les vaig començar a veure exactament a mitat del trajecte, responent al seu caràcter pelàgic, quan feia hores que ja no veia cap gavina. Al tornar-les a veure, vaig comprendre que m'atancava altre cop a la costa, i de fet allí es van acabar també definitivament les observacions de baldrigues. Durant el trajecte vaig coincidir amb un altre fotògraf de natura.

Vam marxar de Mallorca sense acabar del tot la feina, però les vacances donen pel que donen... Em quedaria pendent per visitar el PN de Cabrera, el PN de Mondragó, Ses Salines, el salobrar de Campos..., i també algunes zones més "anònimes" de l'interior, especialment al centre i sector SE de la illa, alguns barrancs de la Serra de Tramuntana, com Biniariax, dels quals tenia bones referències i als que al final no vaig poder anar. I també, de bon grat, repetiria tots els espais visitats, però amb una mica més de calma per saborejar-los com cal.

3.- Comentaris a les espècies observades.

Al final, l'objectiu principal d'observar els 4 *bimbos* el vaig poder complir d'una forma bastant satisfactòria. Per arrodonir-ho, també els vaig poder fotografiar a tots raonablement bé. Tan de bo amb altres futurs *bimbos* pogés tenir la mateixa sort. També vaig poder observar, amb calma i disfrutant de la observació, espècies que no acostumo a veure gaire sovint, com són la *gavina roja*, el *corb marí* (emplomallat), la *falcilla pàl·lida*, l'*àguila peixatera* o la *calçada*. En conjunt, vaig veure un total de 75 espècies d'ocells.

Aguila peixatera (*Pandion haliaetus*) volant sobre el PN de S'Albufera. S'aprecia l'antifaç a la cara, i com està mudant l'ala dreta). A la pàgina següent, una **gavina roja (*Larus audouinii*)**, al Port de Pollença.

Al ser aquesta la meva segona experiència ornitològica a les Balears, ja no m'ha sorprès tant no veure a ocells que a Catalunya són molt comuns en els mateixos ambients on a Mallorca són absents o només hivernants. Per posar tres exemples, en ambients agrícoles i fortaments humanitzats no hi ha garses (*Pica pica*), ni pardals xarrechs (*Passer montanus*) ni estornells (*Sturnus sp*), aquests darrers com a mínim fora de l'hivern.

Per contra, continuo gaudint de l'abundància d'espècies que a Catalunya són cada cop més escasses, com el picafiques (*Muscicapa striata*), un mixonet pel qual tinc una certa predilecció, que aquí resulta tan abundant que és l'únic ocell que he vist a tot arreu on he anat, i a més, molt sovint diversos individus en molt poc espai. El xoriguer (*Falco tinnunculus*), i també l'àguila calçada (*Hieraaetus pennatus*), entre les rapinyaires, són força abundants. Quan menys t'ho esperes, sents el cant melangiós del torlit (*Burhinus oedinemus*), un altre dels meus ocells favorits que aquí et trobes contínuament. També hi ha espècies que sembla que te les hagin canviat. Per exemple, mirant els estols de coloms roquers (*Columba livia*), em continuen semblant que ténen un comportament completament diferent de lo que estic acostumat a veure

a casa meva. Desde l'any passat a Menorca que no tornava a observar poblacions d'aquesta espècie que em semblin "salvatges" de veritat. I finalment, ara ja no em sorprén tan com l'any passat el fet de trobar-me a la mèrlera blava (*Monticola solitarius*) trescant entre les roques dels penya-segats marins, jo que estic acostumat a veure-la a les muntanyes del Pallars.

Malgrat tot, i respecte als ocells que l'any passat vaig trobar més abundants a Menorca, m'ha semblat menys abundant a Mallorca el capsigrany (*Lanius senator*), i realment, per mí la gran absent de Mallorca ha estat la tòrtora vulgar (*Streptopelia turtur*), a la qual no he aconseguit veure ni sentir en tot el viatge, i que l'any passat em vaig fer un tip de veure a Menorca. Aquestes dos darreres espècies es troben en ple període migratori en les dates de la meva visita, però aixó no justifica pas la migradesa dels contactes, ans al contrari.

Continuo sense veure, en les meves visites a les Balears, al virot petit (*Puffinus mauretanicus*), una espècie endèmica d'aquestes illes, i altres espècies marines com la noneta (*Hydrobates pelagicus*). D'entrada les dates estivals o no són les millors, o bé per anar a veure-les els desplaçaments no encaixen del tot en l'esquema d'unes vacances familiars. Per tant, queden pendents per una altra ocasió.

Si bé una part de les observacions les vaig fer jo sol, la resta van ser juntament amb la família, ja que a tot arreu sempre porto els prismàtics a punt. I cal aclarir que no les vaig fer *malgrat la família*, sinó que algunes d'elles, *gràcies a la família*, especialment a la meva filla gran, que té una vista privilegiada, sempre està atenta, i per exemple, em va avisar del nostre primer *falcó marí*, que en aquell moment era només un puntet que volava ben amunt, per sobre de la Talaia d'Albercuix. A més, tan important és passar-m'ho bé amb les observacions d'ocells que compartir aquest plaer amb els que més m'estimo.

Les espècies noves:

1.- **Voltor negre (*Aegypius monachus*)**, amb un pes de gairebé 10 kg i una envergadura alar de fins a 285 cm, és la major de les espècies d'ocells de les illes, i una de les que ha protagonitzat més esforços per part dels grups conservacionistes locals per tal garantir la seva supervivència. Així és, per exemple, com s'ha convertit en l'emblema del grup ornitològic balear, el GOB, una entitat ecologista de referència a nivell estatal. De totes les illes, únicament és present a Mallorca, i a més, aquesta és la única població insular d'aquest ocell coneguda a tot el món. El seu estat de conservació es considera vulnerable.

Un parell de **voltors negres (*Aegypius monachus*)**, un d'ells a punt d'aixecar el vol, descoberts dalt d'un cingle a sobre de l'embassament del Gorg Blau, a la Serra de Tramuntana. Malgrat la distància, és possible apreciar la seva corpulència, el seu cap pelat característic i les plomes del coll a mode de bufanda.

Actualment, a Mallorca hi ha una població reproductora d'aproximadament una dotzena de parelles, que ha experimentat un lleuger increment els darrers anys, totes elles a la Serra de Tramuntana. Malgrat aquesta tendència positiva, encara pateixen amenaces, com són el verí o les molèsties en algunes zones de cria (obertura de pistes, etc...), lo qual ha provocat l'abandó de sectors de cria clàssics.

Sembla que els millors llocs per observar aquests voltors estan situats al llarg de tot el sector NE de la Serra de Tramuntana. L'entorn dels embassaments de Cúber i del Gorg Blau, així com diversos punts intermitjos propers a la mateixa carretera, són uns clàssic citats a tot arreu. Per tant, calia prospectar adientment aquests llocs. Vaig provar sort al Gorg Blau, i a la primera vaig descobrir un parell d'exemplars parats dalt d'uns cingles (¡!), que al començar a volar al cap de poc van rebre un parell d'escomeses aèries per part d'un falcó pelegrí (*Falco peregrinus*).

2.- Falcó de la reina (*Falco eleonora*). Es tracta una espècie de rapinyaire molt característica de les illes o illots del Mediterrani, i el conjunt de les illes les Balears n'acullen una població molt important. De mida lleugerament inferior a la d'un falcó pelegrí (*Falco peregrinus*), el *falcó marí* té una constitució més esvelta. Les ales, i sobretot la cua, en proporció són més llargues.

Es tracta del típic falcó que cria en colònies als penya segats marins, d'aquí el nom mallorquí de *falcó marí*, i que s'alimenta fonamentalment de petits mixonets que travessen el mar durant les seves migracions, i que es senten atrets per les illes per deturar-se a descansar.

Falcó de la reina (*Falco eleonora*) de fase clara fotografiat al Cap de Tramuntana, a la illa de Sa Dragonera.

Un dels aspectes més singulars de la biologia d'aquesta espècie és el fet de tenir la seva època de cria molt tardana. Així, aquesta està sincronitzada amb la migració post-nupcial o de tardor dels petits passeriformes que nidifiquen a Europa i hivernen a l'Àfrica. Per tant, retrassen la seva posta dos o tres mesos respecte lo que seria normal en aquestes latituds, per tal de tenir la cria dels seus polls assegurada, ja que coincideix amb el període on ténen més disponibilitat de recursos energètics (petits mixonets migrants) per esquerar-los. A l'acabar la cria, ells mateixos comencen la migració, que els durà fins a les llunyanes terres de Madagascar. Retornen cap al mes d'abril a les seves àrees de cria del Mediterrani.

Tot i que vaig fer diverses observacions d'aquesta espècie per tota la illa, el lloc on millor les vaig veure, i amb diferència, va ser a la illa de Sa Dragonera, al Far de Tramuntana. Allí ens vam trobar amb una desena, segurament més, de *falcons marins* volant sobre el nostre cap, a molt poca alçada i deixant-se fotografiar la mar de bé. Semblava com si juguessin, doncs contínuament feien petits picats, que acabaven remontant la trajectòria per quedar-se momentàniament estàtics, volant contra el vent. També n'hi havia un o dos volant sobre el mar, en actitud de caça.

Al Far de Tramuntana també m'hi vaig trobar amb un ornitòleg anglès, amb edat de ser aviat un venerable padrí, que acabava de fer si fa no fa les mateixes observacions que jo, i estava ja desant el seu material fotogràfic a la motxil·la. Vam parlar de diversos ocells de les illes, i es va despedir, que tenia pressa per fer més observacions. M'el vaig quedar mirant amb una barreja d'enveja i admiració, mentres s'en anava. Podré fer jo el mateix a la seva edat?

Falcó de la reina o *falcó marí* de fase clara.

Falcó de la reina o *falcó marí* de fase fosca.

El *falcó marí* presenta dos plomatges típics, un de fase clara i un altre de fase fosca. Gairebé tots els exemplars observats a Mallorca van ser dels primers. Els individus de **fase clara** es podrien confondre amb un falcó mostatxut (*Falco subbuteo*), amb una silueta i disseny de la cara molt similar, ja que a més, les dos espècies ténen el mateix plomatge barrat de negre al pit i la panxa. Els *falcons marins* ténen tot el plomatge del pit i la panxa rogenca, blanca en el cas del mostatxut, que a més, ténen el color roig més intens, tot i que només localitzat a les potes. Les ales són sempre fosques, en les dos fases de plomatge, a diferència del mostatxut, que les té clares.

Els exemplars de **fase fosca**, són menys freqüents, però vistos amb claredat són inconfusibles.

Deixant de banda que tot el plomatge és tot d'un color gris-blau molt fosc, tot i tenir el mateix disseny de base que el de fase clara, a la cara no té les galtes blanques, essent potser aquest el tret que millor els identifica al camp, ja que vistos desde sota i a contraclaror, els altres detalls són difícils d'apreciar.

3.- Fotja banyuda (*Fulica cristata*). Aquest és un dels ocells aquàtics més amenaçats de l'estat, doncs es considera en "perill crític" d'extinció. A més, és on es troben les úniques poblacions europees, ja que les principals efectius de la espècie són al Marroc. Malgrat que continua amenaçada, els darrers anys està experimentant un procés de recuperació, i la seva població, oscil·lant, ronda les 80 parelles, localitzades sobretot a les maresmes del Guadalquivir.

En època nupcial, els "botons" de color roig intens al capdamunt de la placa frontal del bec fan inconfusible a la **fotja banyuda (*Fulica cristata*)**. Després però, tan el color com el volum d'aquests disminueixen força, i de vegades no es fàcil separar-les, observades de lluny, de les tan abundants fotges comuns (*Fulica atra*).

Al 1999, la Generalitat Valenciana comença un projecte de cria en captivitat de la espècie al centre de recuperació de fauna del Saler (València), per tal d'aconseguir exemplars per reintroduir-los en zones adients segons els respectius projectes de reintroducció. Així, s'han alliberat exemplars a diferents aiguamolls valencians, on sembla que s'ha consolidat una petita població reproductora, i també ha arribat a reproduir-se als deltes de l'Ebre i del Llobregat, a partir d'introduccions igualment procedents d'aquell centre de cria, però no sembla que de moment puguin considerar-se poblacions establilitzades.

Segons diversos estudis, el Parc Natural de S'Albufera de Mallorca, a la badia d'Alcúdia, encara conserva un hàbitat adient per a la espècie, i a més, sembla que antigament era un ocell present en aquell espai, com a mínim fins al s. XIX. Per tant, és dins d'un protocol de col·laboració entre el País Valencià i la comunitat balear, que s'hi engega un projecte de reintroducció de la fotja banyuda.

Així, a principis del 2004 s'alliberen a S'Albufera un total de 20 exemplars provinents del centre del Saler. Tots els exemplars alliberats estan anellats, i a més marcats amb un collar blanc amb un codi alfanumèric que permet identificar a distància als individus. La majoria es dispersen per les proximitats del lloc d'alliberament. El que arriba més lluny es troba al cap d'un temps a

Menorca, on va morir poc després. Aquella primavera, hi ha tres parelles que intenten criar, tot i que cap poll aconsegueix sobreviure.

Al març del 2005, es torna a alliberar un segon grup de 12 individus, també procedents de València. Aquella segona primavera es controlen 5 nidificacions de 4 parelles (dos d'elles amb la mateixa femella), amb un total de 5 o 6 polls que arriben a volar.

Resumint, al desembre'05, del total de 32 ex. alliberats, es sap que del primer grup, 4 han mort amb seguretat al 2004, i es sospita també de la mateixa sort per a uns altres dos. No es constata la mort de cap ocell dels alliberats al segon grup. Un total de 13 ex. es mantenen dins del PN, a un parell dels quals els ha caigut el collar, i per tant, el seu control esdevé complicat. A més, cal sumar els joves nascuts fruit d'aquestes reintroduccions (tots sense collar), lo qual eleva la població total a uns 18-19 ind, possiblement més, ja que el PN és força extens, amb zones de difícil control.

Per tant, no es tracta d'una espècie difícil de localitzar a S'Albufera. També vaig trobar tres exemplars marcats amb collars de PVC, un dels quals vaig poder fotografiar: "049", que es correspon a un mascle nascut el 2003 al centre del Saler i alliberat a S'Albufera el 15-01-04.

La biografia d'aquest exemplar està publicada dins d'un estudi sobre la reintroducció de la espècie a S'Albufera fins al desembre del 2005 (fins al 2009, dades facilitades per J. Muntaner). Actualment, els tècnics del parc continuen amb el seguiment d'aquest i els altres exemplars que allí s'hi troben.

A la primavera del 2004, "049" va intentar criar amb la femella "05L". Desde mitjans de febrer es mantenen junts, i a partir del 12 d'abril fan niu. El 25 de juny neix el primer pollet, però al dia següent la femella presenta problemes de mobilitat i equilibri (possiblement estigui intoxicada), i a partir del dia 28 no es torna a localitzar, i es dona ja per morta. Es continua veient al mascle, però en solitari, i sense el pollet. Al revisar el niu, es troben restes de l'ou del primer pollet i 4 ous més sense eclosionar, confirmant el fracàs de la posta. A finals del mateix any, al 24-11-04 s'el veu aparellat amb la femella "048", tot i que uns mesos més endavant, el 23-03-05, se l'observa amb una altra femella no marcada, i amb la que finalment no cria.

Aquella mateixa primavera del 2005, "049" ho torna a provar, ara amb la femella "045" (que tampoc va tenir èxit en la cria l'any anterior amb un altre mascle). Desde el desembre del 2004 que es controla a la nova parella junta, i el 6 de març fan el niu. Entre el 14 d'abril i el 4 de maig

s'els observa covant els ous. El dia 5 de maig, amb els ous a punt d'eclosionar, es comprova que s'ha perdut la posta, possiblement per predació, ja que no quedava ni rastre dels ous. Els dos adults abandonen la zona de cria, si bé el nostre mascle, el "049", hi torna de tant en tant a partir del setembre. No és fins al 13-03-07 que fa niu amb una altra femella, aquesta no marcada, i el 7-07-07 es veu amb tres polls, lo qual significa que per fi aconsegueix criar amb èxit. Al 2008 es troba aparellat amb una femella sense marcar (la mateixa?), tot i que no fan niu. Finalment, al 2009 es torna a veure amb una femella sense marcar (la mateixa?), amb la que treuen 2 o 3 polls.

Per tant, desde el seu alliberament, "049" no s'ha mogut pràcticament de S'Albufera, i no ha deixat d'intentar criar, esquerant fins enguany uns 5-6 polls. Esperem que la tenacitat d'aquest individu representi l'èxit de la reintroducció d'aquesta espècie a Mallorca.

4.- Busqueret coallarg (*Sylvia balearica*). Aquesta és, sens dubte, una de les espècies més buscades per tots els ornitòlegs que arriben a Mallorca, ja que es tracta d'un ocell exclusiu de les illes Balears, encara que no es troba a totes les illes, i així per exemple, no viu a Menorca. Recentment els especialistes l'han diferenciat de la tallareta sarda (*Sylvia sarda*), de la qual abans només es considerava una subespècie (*Sylvia sarda balearica*), quedant aquesta primera relegada actualment a les illes de Còrsega i Sardenya, on cria, i en una estreta franja del nord d'Àfrica, on passa l'hivern. El nostre busqueret, la tallareta balear, en canvi, és sedentari i no fa moviments migratoris importants.

Exemplar de **busqueret balear (*Sylvia balearica*)** fotografiat de camí a Cala Bòquer. Es pot veure la diferència de tonalitat de gris al dors i a les parts inferiors, la gola pràcticament blanca, i restes de tonalitat ataronjada a la base del bec i a les potes, degut a la pèrdua d'intensitat d'aquesta pigmentació un cop passada la època de cria.

Es diferencia de la molt similar tallareta cuallarga (*Sylvia undata*), relativament abundant a la illa, pel fet de tenir el plomatge de les parts de sota, pit i panxa, d'un color gris molt pàlid (de tonalitats rogenques a la cuallarga), i la gola gairebé blanca (que és fosca amb taquetes blanques a la cuallarga). La cua és llarga, però no tant com en l'altra espècie. A més, als mascles adults, durant l'època de cria, les potes i la base del bec són d'un color taronja intens.

Diferents exemplars de busqueret coallarg (*Sylvia balearica*) en una mata de margalló (*Chamaerops humillis*), a dalt, i sobre una mata de lentiscle (*Pistacia lentiscus*), a la foto de sota.

Per sort, al cap de poc més de 10' de caminar pel corriol que et porta a la cala, enmig del barranc de Bòquer, ja havia detectat uns mixonets sospitosos en uns arbustos. Amb la guia de camp molt *empollada*, cants inclosos, no em va resultar complicat convencer-me a mí mateix de que estava fent un dels *bimbos* més esperats d'aquelles vacances. De fet, em vaig donar

compte també que es tractava d'un mixonet fins i tot abundant, i per tant... gairebé fàcil. Millor. La bibliografia ja ho diu que és una espècie abundant als hàbitats adients (matollars oberts en terrenys rocosos prop del litoral), i a fe que el barranc de Bòquer ho és. Per si de cas, ja m'havia informat d'un parell de llocs més on es trobava amb facilitat (Son Real, etc...), però no va fer falta executar el plan B. Després d'unes quantes observacions per disfrutar, aleshores vaig dedicar-me a la caça fotogràfica, i em vaig fer un tip de disparar. Vaig fer unes quantes fotos, a diferents exemplars, i aquí en passo només una selecció.

Deixeu-me dir també que aquestes fotos són *bastant* millors que les d'un ornitòleg anglès que em vaig trobar per allí (anava igual que jo, prismàtics al coll, càmera amb teleobjectiu, telescopi...), i que havia arribat una mica abans. Vam parar a parlar una estona, comparant les fotos que havíem fet cada un de nosaltres. Ell ja havia visitat la zona com a mínim en unes altres 3 ocasions, en anys diferents. Vam compartir informació de llocs i d'observacions d'altres ocells de Mallorca, i al anar parlant, resulta que també havia estat a Lleida, de camí cap al Pirineu venint desde el Delta de l'Ebre, en un dels seus (molts) viatges ornitològics. Em va fer una mica d'enveja (sana). En fi, ens vam despedir, i cada un va continuar el seu camí. Ell ja s'en anava i jo continuava caminant fins a la cala, volia veure el mar.

De fet, es tractava d'un ocell tan abundant al barranc de Bòquer que era de les úniques espècies presents al lloc. Al final de la visita en aquest lloc (tot plegat no més de 3 h.), la llista d'ocells observats va resultar ser molt interessant, però més aviat curta. A part de l'omnipresent menjafigues (*Muscicapa striata*), vaig veure també un parell de busquerets més (el roig i el capnegre), al bitxac, un motacil·lid no identificat, una mèrlera blava, un corb i un parell de falcons de la reina xisclant enlaire, mentres feien cercles. També mitja dotzena de *cabres orades*, algunes a peu del camí, i altres dalt de tot dels cingles.

Un altre busqueret coallarg (*Sylvia balearica*) fotografiat en una mata de llentiscle (*Pistacia lentiscus*) de camí a Cala Bòquer.

Resta de fotografies d'ocells:

Gairebé totes les fotos van ser fetes a mesura que s'anava avançant i observant les espècies, és a dir, no es van poder preparar gens, bàsicament perquè no tinc massa temps disponible per fer-ho diferent. Això m'obliga a anar sempre carregat amb tot l'equip fotogràfic (càmera digital compacta i una altra reflex, diversos objectius curts i un teleobjectiu), al que s'ha de sumar l'equipament *habitual* d'observació ornitològica (prismàtics, trípod i telescopi), a més de, naturalment, la llibreta de camp i la guia d'ocells. A tot aquest material imprescindible s'hi sumen també alguns extres, com un *walkman* amb les grabacions dels cants dels ocells per consultar en cas de dubte, mapes de la zona, el GPS... i altres martingales. En resum, que sovint m'agafa el complex de caragol...

Només algunes fotografies es van fer dins d'un *hide*, totes al PN de S'Albufera. Algunes altres (voltor negre, algunes d'abellerols...) les vaig fer amb la tècnica del digiscoping, és a dir, aclopan la càmera compacta sobre l'ocular del telescopi. Jo utilitzo aquesta tècnica sense cap mena d'adaptador, ja que així em resulta molt més ràpida d'executar i els resultats, per a mí, són prou acceptables. Ho havia provat abans amb adaptador i càmera especial, però aquest sistema no s'adiu a les meves necessitats. Ja que el meu objectiu principal amb la fotografia de fauna és només el de documentar les meves observacions, deixo la qualitat per quan tingui més temps per dedicar-m'hi... i ara no puc. Totes les altres fotos estan fetes sobre la marxa, a mesura que anava descobrint les espècies que em sortien al pas.

L'autor, a Cala Bòquer, amb tot el material a sobre i punt per a lo que faci falta.

El **virot gros** o baldriga cendrosa (*Calonectris diomedea*), de mida intermitja entre una gavina vulgar (*Larus ridibundus*) i un gavià argentat (*Larus michahellis*), es pot confondre a primera vista i de lluny amb un inmadur de gavina, degut al plomatge marrónós del seu dors, i que li dona el nom de cendrosa. El seu volar diferent però, ràpidament delata que no es tracta de cap gavina.

En visió ventral, el virot gros resulta molt blanc, amb la silueta rebordejada de negre. Vola amb facilitat per sobre les onades i canvia de sentit balancejant tot el cos. A la foto es pot veure com manté les ales lleugerament arquejades, una altra de les característiques de la espècie.

Els virots no deixen mai de volar arran de l'aigua, esquivant amb molta elegència les onades, amb les ales lleugerament arquejades i bategant-les suaument molt de tant en tant. És un tipus de vol completament diferent del d'una gavina. A la foto, un exemplar mudant les plomes de vol (secundàries i primàries) i també les cobertores grans. El fet que en veguessim tan pocs al trajecte Palma-Barcelona deu ser degut a les dates, ja que el gruix de la població abandona les colònies de cria i ja es troba en aigües de l'Atlàntic.

Grup de **corbs marins emplomallats** (*Phalacrocorax aristotelis*), descansant en unes roques prop de la platja, a Port de Pollença. Amb paciència i moviments lents, m'hi van deixar atancar força i els vaig poder fotografiar durant una bona estona a plaer.

Respecte als corbs marins grossos (*P. carbo*), el perfil de la front dels emplomallats, a la foto, és més bruscat i el bec més prim, amb la mandíbula inferior de color groc pàl·lid.

Els individus joves, com aquest de la foto (de la **ssp. desmarestii**, la pròpia nidificant a la mediterrània) presenten la panxa, pit i coll blancs.

Poll d'**agró blanc** (*Egretta garzetta*) ja força crescut, dalt d'un arbre, fotografiat a la colònia de cria de S'Albufera.

Una tècnica de les tècniques de caça més típiques d'aquesta espècie en aigües somes és la d'anar caminant poc a poc, tot tantejant el terreny fangós amb un peu (a la foto, l'esquerra), mentre es sosté el pes del cos amb l'altre (a la foto, el dret). Si hi descobreix algun animallet, amagat entre el fang o la vegetació, el captura d'un ràpid cop de bec, com si fos un arpó.

En aigües clares i transparents, i amb més nivell d'aigua, camina poc a poc, observant amb atenció per descobrir algun peixet o altres preses. Quan les detecta, mirant-les fixament, calcula la distància, tensa el coll i hi llença el bec.

Primer pla d'un *agró blanc* o martinet blanc a S'Albufera.

Una femella de **xoriguer** (*Falco tinnunculus*) posada en unes roques vora el mar, a la illa de Sa Dragonera.

Xoriguer volant després de fer una captura, lo que s'evidencia amb la seva silueta, que mostra el pap ben ple.

Aquest xoriguer fotografiat a Sa Dragonera va ser el responsable de fer desaparèixer durant uns minuts a totes les sargantanes de la zona, que al veure'l volar van fugir a amagar-se.

Malgrat que semblin dos espècies inconfusibles, no sempre es fàcil diferenciar la **fotja comú** (*Fulica atra*), a la foto de l'esquerra, de la fotja banyuda (*Fulica cristata*), ja que fora de la època de cria, els botons rojos de la placa frontal de les fotges banyudes disminueixen força d'intensitat i volum, i a certa distància es fan inapreciables. Un mètode és fixant-se en la forma del contacte de l'escudet frontal amb el bec, en cunya a la comú i més arrodonit a la banyuda. Una altra forma de diferenciar-les és fixar-se en les plomes secundàries de l'ala, quan arrenquen a volar, xipollejant sobre l'aigua gràcies als seus dits lobulats. Aquestes plomes són completament negres a la banyuda i amb una petita terminació blanca a la comú.

Els **galls favers** (*Porphyrio porphyrio*) són els més grans a Europa, i també més bonics, dels representants de la família dels ràl·lids, que inclou a fotges, polles d'aigua i rasclons, entre altres. Té un plomatge de color blau elèctric molt elegant, que convinen amb unes potes llargues i robustes i un bec contundent de color roig coral·lí. Les plomes de sota de la cua són de color blanc, i les utilitzen a mode de semàfor, per fer-se visibles. Aquesta espècie resulta molt abundant al PN de S'Albufera, on també són molt confiats i fàcils de veure. Potser aquest és un caràcter genèric d'aquests ocells a les illes, perquè a Menorca, tot i que jo no hi vaig anar, és molt popular un camp de golf entre els ornitòlegs, doncs es fàcil veure als *galls favers* passejant-se enmig del *green* com si tal cosa.

L'exemplar de sota el vaig fotografiar mentre s'arreglava el plomatge tranquil·lament fora del canyissar, i sense por de mostrar-se desprotegit.

Femella de xibec o **becvermell** (*Netta rufina*), diferenciable d'un juvenil pel bec rosa a la punta, a S'Albufera.

El territ bec-llarg (*Calidris ferruginea*), un altre limícola migrant que s'atura a S'Albufera per menjar i reposar.

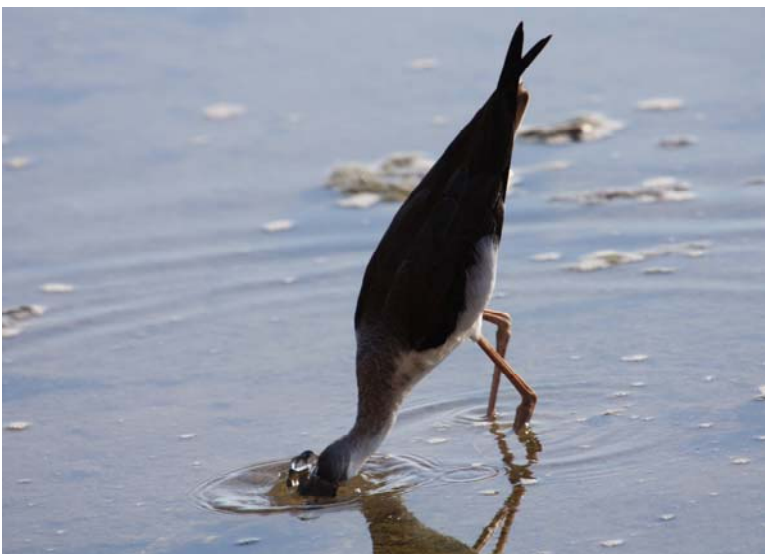

A les fotos següents, seqüència de caça d'un cames-llargues o **avisador** (*Himantopus himantopus*) a S'Albufera.

El nom d'*avisador* ben segur deu ser degut al caràcter d'aquest ocell, que no s'adiu gens amb el seu delicat aspecte. Així, i malgrat la seva mida, és molt territorial i ràpidament sobrevola amenaçador, amb forts crits, a qualsevol que s'aproximi als seus dominis, especialment en època de cria.

La llargada de les seves potes permet a aquesta limícola, amb el cos de la mida d'una tòrtora, explorar zones d'aigües més profundes que altres limícoles de mida similar, que es veuen limitades a la perifèria de les zones embassades.

Com si fos una ardèida, un cop localitzada una presa li dispara el bec a mode d'arpó.

Gavina corsa o **gavina roja** (*Larus adouinii*) fotografiada en unes roques, prop de la platja a Port de Pollença. S'identifica fàcilment pel seu bec de color roig, amb les potes gris-verdoses, i per les tonalitats tan pàl·lides del seu plomatge. Les plomes primàries, negres, també ténetes blanques als extrems, però són molt petites, i absents a les primeres plomes. És una de les gavines més rares del món, amb una distribució pràcticament restringida al Mediterrani. Viu a la costa o al mar, i no penetra a terra ferma com altres. Tampoc gairebé mai no s'alimenten de carronyes ni deixalles, ja que capturen activament els petits peixets que les sustenten, i per tant, el seu comportament queda ben lluny d'altres gavines que proliferen gràcies a la mala gestió de les deixalles humanes.

En aquesta foto, feta el 22-08-09 a Port de Pollença, es veu en un segon pla a una gavina corsa amb una anella metàl·lica i una altra de PVC, aquesta amb la inscripció "AUZZ". Segons els arxius, es tracta d'una gavina anellada com a poll a Menorca, a la Illa de l'Aire, el passat 30-06-06 per Raül Escandell i Alicia Pioli. Per tant, es tracta d'una gavina amb 3 anys acabats de fer, al seu 4art any calendari, que ja presenta el plomatge d'adult.

Exemplar inmadur de gavina corsa, fotografiat el passat 29-08-09 a Sant Elm. Presenta el plomatge típic de les gavines joves, que en espècies de mida mitjana-gran com aquesta passen progressivament per 4 plomatges diferents (grups d'edat) fins que no arriben al definitiu d'adult. Molt sovint pot resultar complicat de datar, i fins i tot d'identificar (!!!). Aquest sembla un individu en el seu primer any calendari.

Gavià argentat (*Larus michahellis*), en aquest cas fotografiat en unes roques, prop de la platja a Port de Pollença. Aquesta espècie és de les més abundants a casa nostra. Viu més lligada a la costa i no es de costums tan pelàgics, i de fet, penetra àmpliament a terra ferma seguint rius i grans masses d'aigua interiors, on s'estableix i cria. També molt sovint s'alimenten de carronyes i deixalles, a banda de depredar sobre altres animals, o fins i tot de parasitar altres gavines o ocells marins, gràcies a la seva copulència i caràcter agressiu.

En aquesta foto, feta a la sortida de les coves del Drac, aquest gavià argentat acabava de saquejar unes bosses d'escombraries, buscant-hi alguna cosa comestible. De fet, l'èxit d'aquesta gavina, que ha proliferat de forma molt notable les darreres dècades, ha estat en bona part gràcies a la seva intel·ligència i capacitat d'adaptació, que l'hi ha permès explotar altres fonts d'alimentació.

Exemplar inmadur de gavià argentat. Cap blanc, bec gruixut, taca ocular, potes rosades... Malgrat que algunes de les cobertores interiors semblen ja de 2on any, possiblement seria un jove en plomatge de 1er hivern. S'observen restes de xarxes de pesca i altres fils embolicats a les potes, lo qual de vegades els hi provoca la mort.

Els **gafarrons** (*Serinus serinus*) són comuns a les zones ajardinades dels pobles, com aquest a Port de Pollença.

El trist o **butxaqueta** (*Cisticola juncidis*) és un petit passeriforme propi d'herbassars, i que també es veu sovint amagat enmig dels canyissars, com aquest fotografiat al PN de S'Albufera.

Altres observacions faunístiques:

Rèptils:

Una de les espècies que més ganes tenia de veure durant el viatge era la **sargantana balear** (*Podarcis lilfordi*). Es tracta d'un rèptil endèmic de les Balears, però que ja ha desaparegut de les illes principals, i que només sobreviu, amb subespècies diferenciades, en petites illes o illots. Per tant, l'any passat a Menorca no la vaig poder veure, ja que no ens vam moure d'aquella illa. Aquest estiu, en canvi, vam anar a Sa Dragonera i per tant, tots els exemplars que he observat són de la **ssp. giglioli**, pròpia d'aquesta illa.

Exemplars de **sargantana balear** (*Podarcis lilfordi ssp. giglioli*), de la subespècie pròpia de Sa Dragonera, fotografiats prop del Cap de Tramuntana. És curiós observar el seu cos gruixut (deu ser per aixó que van tan "buscades" dels xoriguers), les seves tonalitats verdoses..., i com amb una mica de silenci i paciència, veus com surten sargantanes de tots els racons.

Al centre de recepció del PN de Sa Dragonera, al preguntar per les sargantanes, em van dir: “No patiu.., que de sargantanes en veureu totes les que voldreu. Si ara no n’hi ha cap és perquè s’han amagat, que hi ha un xoriguer que volta per aquí sobre i quan el veuen s’amaguen totes”. Certament, aquell xoriguer ja l’havia fotografiat minuts abans. Al cap de poc, van començar a sortir sargantanes de tot arreu. Les vam veure al llarg de tot l’itinerari, així com trampes per capturar a les rates, introduïdes accidentalment a la illa, i que són el seu principal depredador.

A l’embassament de Cúber, el dia 25-08-09, vaig fer una observació que em va sorprendre, per inesperada: una **tortuga d’aigua (*Emys orbicularis*)** prenent el sol a mig matí dalt d’una pedra.

Era una espècie que buscava, i que no havia vist ni al PN de S’Albufera, ni tampoc a la reserva natural de S’Albufereta, els llocs on a priori em pensava que la trobaria. Doncs no, la vaig veure enmig de la Serra de Tramuntana. Només li vaig poder fer aquesta foto “testimonial” desde lluny.

Mamífers:

Tret d’un **esquirol (*Sciurus vulgaris*)** i diversos **conills (*Oryctolagus cuniculus*)** atropellats per les carreteres de la illa (ctra. prop d’Artà, el 23-08-09), i deixant a banda als petits quiròpters observats cada nit caçant insectes als fanals (no identificats), la única espècie observada de mamífer van ser les **cabres orades (*Capra aegagrus*)**. No és poca cosa, ja que aquesta també era una altra de les espècies que més em venia de gust trobar. L’adjectiu de *orades* es podria traduir com “salvatges” o “ferèstegues”.

Cabra orada femella, acompanyada d’un cabrit que s’ha amagat al seu darrera, prop de Cala Sant Vicenç.

Bonik *boc* o mascle de *cabra orada*, observant els seus dominis prop del Cap de Formentor.

Dalt de tot d'una cinglera del barranc de Bòquer, una *cabra orada* observa la vall a primera hora del matí.

Un petit grupet de *cabres orades* pasturant per la vall de Bòquer. A mesura que avança el dia baixen a la vall per alimentar-se.

No sembla que aquest taxon sigui considerat espècie per tots els autors, i actualment la seva situació taxonòmica està en revisió, ja que alguns la tracten com una forma asilvestrada de les cabres domèstiques mallorquines. En qualsevol cas, es tracta d'una cabra coneguda desde molt antic, que era i és encara objecte d'un tipus de caça tradicional a Mallorca, amb llaços i gossos de raça autòctons, i amb trofeus que cada cop estan més cotitzats.

Vaig observar cabres orades a la Cala Sant Vicenç, una femella amb cabrit, molt a prop de la platja, i un total d'una dotzena a l'entorn del Far de Formentor (21-08-09). Al barranc de Bòquer, el 27-08-09 observats uns 15 ind, en diferents grupets. Semblava com si a primera hora del matí estiguessin dalt dels cingles, i a mesura que avançava el dia baixessin a la vall a pasturar.

Grupet de *cabres orades* a peu de la carretera del Cap de Formentor. La de més a l'esquerra, acaba de demostrar la seva agilitat passant amb només dos salts de l'asfalt fins a la roca, on comença a brostejar tranquil·lament.

4.-Bibliografia:

Per documentar-me per fer el viatge, i per redactar aquest escrit, he consultat:

- Anuaris ornitològics de les Balears, editats pel GOB i també disponibles en format pdf a la seva web.
- Cartografia diversa de Mallorca.
- www.gobmallorca.com. La principal organització ecologista de les illes té moltíssima informació ornitològica disponible a la seva pàgina web (articles, mapes amb les espècies presents, etc...). Imprescindible.
- www.travelingbirder.com. A partir d'aquesta pàgina, es fàcil aconseguir *reports* de diferents ornitòlegs que prèviament han visitat l'illa, amb indicacions dels millors llocs per observar les espècies més buscades i altres recomanacions.

També m'han estat d'utilitat alguns llibres genèrics per a turistes i reportatges en revistes de viatges sobre les illes.

Finalment, em van ser molt útils comentaris, rutes i dades diverses del meus amics Joan Estrada i Steve West que ja coneixien l'illa i també, per suposat, dels naturalistes illencs Jordi Muntaner, Joan Mayol, Carles Santana i Carles López-Jurado que, a més, m'han proporcionat informació actualitzada de l'estat d'algunes espècies i dades d'ocells amb anelles de PVC per redactar el present *report*.

5.- Resum de les observacions d'ocells:

Hi ha espècies que les he vist cada dia i a diversos llocs. Per tant, aquí només concreto les observacions amb el lloc, la data i algun altre detall quan crec que poden resultar d'interès, en funció de la espècie, del tipus d'observació feta, o bé quan per mi mateix m'interessa resaltar-les.

Nº	Nom científic	Nom comú mallorquí	Nom comú català	Comentaris a les observacions
1	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Setmesó	Cabusset	24-08-09: 1 ind a S'Albufereta, a Alcúdia. El mateix dia 2-3 ind a S'Albufera de Mallorca.
2	<i>Podiceps cristatus</i>	Soterí gros	Cabussó emplomallat	24-08-09: 3-4 ind a S'Albufera de Mallorca.
3	<i>Calonectris diomedea</i>	Viroto gros	Baldriga cendrosa	30-08-09 observat un total de 10-12 ind durant el trajecte port de Palma a port de Barcelona.
4	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Corb marí	Corb marí emplomallat	18-08-09 1 ind a la platja de Port de Pollença. Observada prop del mar per tota la illa. Espècie comú. També fotografiats un grupet d'una desena d'exemplars que reposaven en unes roques prop de la platja a Port de Pollença.
5	<i>Bubulcus ibis</i>	Esplugabous	Esplugabous	Observat diversos dies +10 ind pasturant uns prats prop de Port de Pollença, sobretot a 1era hora del matí. Un grup de +10 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
6	<i>Egretta garzetta</i>	Agró blanc	Martinet blanc	Observat diferents dies 1 o 2 ex. a S'Albufereta, a Alcúdia. El dia 24-08-09, uns 20 exemplars, molts d'ells polls crescuts que espiaven entre les rames pròximes als nius, a S'Albufera de Mallorca. Un grup de +30 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
7	<i>Casmerodius albus (=Egretta alba)</i>	Agró blanc gros	Agró blanc	20-08-09 observat 1 ind a S'Albufereta, a Alcúdia. Un grup de 4-5 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
8	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Orval	Martinet de nit	24-08-09 observats 4 ex a S'Albufereta, a Alcúdia.
9	<i>Ardeola ralloides</i>	Toret	Martinet ros	24-08-09 observat 1 ind a S'Albufereta, a Alcúdia.
10	<i>Ixobrychus minutus</i>	Suís	Martinet menut	24-08-09 observat 1 ind a S'Albufera de Mallorca. Em surt volant d'un canyissar dels peus i travessa volant tot el canal.
11	<i>Ardea purpurea</i>	Agró roig	Agró roig	24-08-09: 2-3 ind a S'Albufera de Mallorca. Un altre exemplar a la zona el 27-08-09.
12	<i>Ardea cinerea</i>	Agró blau	Bernat pescaire	24-08-09: 1 ind a S'Albufera de Mallorca. Idem el dia 27-08-09.
13	<i>Anas platyrhynchos</i>	Collverd	Ànec coll-verd	Observats petits grups en diferents dies a la zona humida de la Gola (Port de Pollença), a S'Albufereta d'Alcúdia, uns 20 exemplars, i els mateixos nombres a S'Albufera de Mallorca.
14	<i>Anas strepera</i>	Griseta	Ànec grisset	24-08-09 observat un estol en vol de +100 individus a S'Albufera de Mallorca.
15	<i>Aythya ferina</i>	Moretó capvermell	Morell de cap roig	24-08-09 observat 1 ind a S'Albufera de Mallorca.
16	<i>Netta rufina</i>	Becvermell	Xibec	24-08-09 observats un total d'uns 30 ind a S'Albufera de Mallorca.
17	<i>Milvus milvus</i>	Milà reial	Milà reial	18-08-09, 1 ind volant sobre unes penyes danvant l'aparthotel, prop de Port de Pollença. 21-08-09 idem
18	<i>Aegypius monachus</i>	Voltor negre	Voltor negre	25-08-09 observats 2 ind a les cingleres de l'embassament del Gorg Blau.
19	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Àguila calçada	Àguila calçada	18-08-09 vistos 2-3 ind. de fase clara prop de l'aparthotel, prop de Port de Pollença. 20-08-09 idem 1 exemplar però de fase fosca. 23-08-09 un ex. prop d'Artà. 27-08-09, un ind de fase clara fent un vol estàtic a mitja alçada, talment com si fos un xoriguer o bé una àguila marcenca, a S'Albufereta, Alcúdia.
20	<i>Pandion haliaetus</i>	Àguila peixatera	Àguila pescadora	24-08-09 observat (a plaer) un ind S'Albufera de Mallorca.
21	<i>Falco tinnunculus</i>	Xoriguer	Xoriguer	19-08-09 observat 1 ind volant sobre l'aparthotel, prop de Port de Pollença; 2 ind el 24-08-09 a

				S'Albufera de Mallorca, 2 ind el 26-08-09 sobre la catedral de Palma, el dia 27-08-09 observat 1 ind a S'Albufereta i un altre a Port de Pollença, dia 28-08-09 vist 1 ind prop de Port de Pollença. 29-08-09, +10 ind a la illa de Sa Dragonera (també 1 exemplar mort), fent l'aleta per caçar sargantanes.
22	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó	Falcó peregrí	19-08-09 observat 1 ind volant sobre les roques de davant l'aparthotel, prop de Port de Pollença, el dia 24-08-09 1 ind a S'Albufera de Mallorca, 25-08-09 un altre ind sobre l'embassament del Gorg Blau, i un altre ind. el 26-08-09 sobre la catedral de Palma.
23	<i>Falco eleonorae</i>	Falcó marí	Falcó de la reina	21-08-09 diversos exemplars prop del Mirador d'Albercutx i al far del Cap de Formentor. Desde el mateix far, molt possiblement sentits cridar uns polls reclamant als pares (¿?). El dia 27-08-09 un parell d'exemplars (segurament una parella), volant i xisclant junts, al barranc de Bòquer, dalt d'una cinglera. El dia 28-08-09, 3 exemplars volant sobre la platja d'Alcúdia. Finalment, el 29-08-09, +15 exemplars vistos i fotografiats a plaer a la illa de Sa Dragonera, sobretot al far de Tramuntana.
24	<i>Alectoris rufa</i>	Perdiu	Perdiu roja	27-08-09 sentits cantar 1-2 exemplars al barranc de Bòquer.
25	<i>Rallus aquaticus</i>	Rascló	Rascló	24-08-09 sentits cantar a 3-4 ind a S'Albufera de Mallorca.
26	<i>Gallinula chloropus</i>	Polla d'aigua	Polla d'aigua	Observat diferents dies 1 ind. a l'espai humit de la Gola, a Port de Pollença, uns 10 ex. a S'Albufereta, a Alcúdia, i uns 30 ind a S'Albufera de Mallorca.
27	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Gall faver	Polla blava	24-08-09 observats uns 30 ind a S'Albufera de Mallorca.
28	<i>Fulica atra</i>	Fotja	Fotja	24-08-09 observats +200 ind a S'Albufera de Mallorca.
29	<i>Fulica cristata</i>	Fotja banyuda	Fotja banyuda	24-08-09 observats i fotografiats un total d'uns 10 exemplars, tres d'ells amb un collar identificatiu de PVC al coll (només un d'ells llegit correctament, el "049") a S'Albufera de Mallorca.
30	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bec d'alena	Bec d'alena	27-08-09 observat 1 ind a S'Albufereta.
31	<i>Himantopus himantopus</i>	Avisador	Cames-llargues	23-08-09: 1 ind a S'Albufereta, el 24-08-09 uns 4-5 ind a S'Albufera de Mallorca. El 27-08-09, +30 ind a S'Albufereta.
32	<i>Burhinus oedicephalus</i>	Sebel-í	Torlit	17-08-09 1 ind sentit cantar prop de Port de Pollença. Va ser el 1 ^{er} contacte amb un ocell després de baixar del cotxe a l'arribar a la illa. El dia 22-08-09 vist també volar 1 ind. per sobre l'aparthotel. 24-08-09 observats +70 ind al llit sec d'una llacuna, encara amb alguna tolla d'aigua, a S'Albufera de Mallorca. Compartien espai amb uns <i>galls favers</i> , la qual cosa feia una observació molt curiosa. Més de 10 ind el 27-08-09 a S'Albufereta.
33	<i>Charadrius dubius</i>	Picaplatges petit petit	Corriol petit	24-08-09: observats 3-4 ind a S'Albufereta, i una desena el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
34	<i>Charadrius alexandrinus</i>	Picaplatges camanegra	Corriol camanegre	24-08-09: observats 2 ind a S'Albufereta, i desena el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
35	<i>Calidris ferruginea</i>	Corriol bec llarg	Territ bec llarg	Observat 1 ex el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
36	<i>Philomachus pugnax</i>	Batallaire	Batallaire	Un grup de +10 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
37	<i>Actitis hypoleucos</i>	Xivitona	Xivitona	22-08-09, 1 ind a l'espai humit de la Gola, a Port de Pollença, 5-6 ind el 24-08-09 a S'Albufereta d'Alcúdia, i 1 ind el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
38	<i>Larus ridibundus</i>	Gavina d'hivern	Gavina riallera	30-08-09 observats +100 ind al port de Palma.
39	<i>Larus audouinii</i>	Gavina roja	Gavina corsa	Observada prop del mar per tota la illa. Espècie comú. També fotografiats un grupet d'una desena d'exemplars que reposaven en unes roques prop de la platja a Port de Pollença, entre les quals hi havia una gavina anellada amb anella metàl·lica i de PVC (AUZ2). Curiosament, no semblava pas que s'espantessin de la proximitat de la gent.
40	<i>Larus michahelis</i>	Gavina	Gavià argentat	Comú i abundant a totes les zones properes al litoral. Observat 1 ind. adult davant les coves d'Artà (23-08-09) saquejant una paperera plena d'escombraries.
41	<i>Columba livia</i>	Colom salvatge	Colom roquer	Observats ens diverses ocasions, sempre en estols, no molt nombrosos (normalment de 10 a 30

				ind.) i amb un comportament molt "salvatge", tal i com recordava de Menorca. Els estols volen diferent de com ho fan aquí a Catalunya, i sempre donen la sensació de ser feréstecs de veritat.
42	<i>Columba palumbus</i>	Tudó	Tudó	Observats en diverses ocasions en diferents ambients, urbans i forestals.
43	<i>Streptopelia decaocto</i>	Tórtora turca	Tórtora turca	Ocupant les zones ajardinades de pobles i ciutats.
44	<i>Apus apus</i>	Falzia	Falciot	20-08-09 observats +10 ind sobre la platja d'Alcúdia. 21-08-09 diversos exemplars prop del Mirador d'Albercutx i Cap de Formentor, i 10 ind el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca, el 28-08-09 observats +10 ind volant per sobre les ruïnes de la ciutat romana de Pollentia (l'actual Alcúdia).
45	<i>Apus pallidus</i>	Falzia pàl·lida	Falciot pàl·lid	21-08-09 diversos ex. vistos a plaer prop del Mirador d'Albercutx i Cap de Formentor. Fotografiats.
46	<i>Apus melba</i>	Falzia reial	Ballester	17-08-09 observats uns 10 ind en unes penyes prop de Port de Pollença. 23-08-09 observats +100 ind davant dels penya-segats marins de les coves d'Artà.
47	<i>Myiopsitta monachus</i>	Cotorra de cap gris	Cotorra de l'Argentina	26-08-09 observats +10 ex al passeig marítim de Palma.
48	<i>Merops apiaster</i>	Abellerol	Abellerol	Un grup de +10 ind a S'Albufereta, el 27-08-09, amb exemplars joves i adults.
49	<i>Upupa epops</i>	Puput	Puput	Observats 2 ind el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
50	<i>Pytonoprogne rupestris</i>	Cabot de roca	Roquerol	21-08-09 observats +20 exemplars en diversos penya-segats camí del Cap de Formentor. Un grup de +10 ind al barranc de Bòquer (molt proper a la 1era localitat), el 27-08-09.
51	<i>Riparia riparia</i>	Cabot de vorera	Oreneta de ribera	Només 1 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
52	<i>Hirundo rustica</i>	Oronella	Oreneta vulgar	20-08-09 observats +10 ind sobre la platja d'Alcúdia, uns 10 ind el 24-08-09 a S'Albufereta d'Alcúdia. Un grup de +10 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
53	<i>Delichon urbica</i>	Cabot	Oreneta cuablanca	25-08-09 observats +10 ind sobre el poble de Deià.
54	<i>Anthus trivialis</i>	Titina d'arbre	Piula dels arbres	Observat un ind al barranc de Bòquer el 27-08-09.
55	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Rossinyol	Rossinyol	Observat 1 ind el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca, un altre ind el 28-08-09 als camps del costat de les ruïnes de la ciutat romana de Pollentia (l'actual Alcúdia).
56	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Passaforadí	Cargolet	25-08-09 observat 1 ind als jardins del monestir de la Mare de Déu de Lluc.
57	<i>Motacilla flava</i>	Xàtero groc	Cuereta groga	28-08-09 observat 1 ind passant volant per sobre les ruïnes de la ciutat romana de Pollentia (l'actual Alcúdia).
58	<i>Saxicola torquata</i>	Vitrac	Bitxac comú	17-08-09 observats 1-2 ind. joves prop de Port de Pollença, en uns camps; 1 ind el dia 24-08-09 a S'Albufereta, a Alcúdia. També un grup de 2-3 ind al barranc de Bòquer el 27-08-09, el dia 28-08-09 observats 2-3 ind a les ruïnes de la ciutat romana de Pollentia (l'actual Alcúdia).
59	<i>Monticola solitarius</i>	Pàssera	Merla blava	21-08-09 observat 1 ex a peu d'un cingle i arran de mar desde la ctra cap a Cap de Formentor. Un altre ind el 27-08-09 al barranc de Bòquer, prop de la casa de la entrada al barranc. 29-08-09 observat 1 ind al mirador de Na Miranda, a la illa de Sa Dragonera.
60	<i>Turdus merula</i>	Mèrlera	Merla	Observats diversos exemplars cada matí al jardí de l'aparthotel, agafant cucs de terra de la gespa. També molt comú en diferents zones urbanes i forestals.
61	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Buscarla mostatxada	Boscarla mostatxada	Observat 1 ind a plaer el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
62	<i>Cettia cetti</i>	Rossinyol bord	Rossinyol bord	24-08-09: més de 10 ind observats i sentits cantar a S'Albufereta, a Alcúdia, i una altra desena d'ex el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca, el 28-08-09 a Pollentia (Alcúdia), uns 3-4 ind en uns camps.
63	<i>Cisticola juncidis</i>	Butxaqueta	Trist	24-08-09: més de 10 ind observats i sentits cantar a S'Albufereta, a Alcúdia, idem el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca. Un grup de +10 ind a S'Albufereta, el 27-08-09.
64	<i>Sylvia melanocephala</i>	Busqueret capnegre	Tallarol capnegre	Observats diversos exemplars en zones ajardinades (p. ex: a l'aparthotel), a S'Albufera de Mallorca i també a Cala Bòquer.
65	<i>Sylvia balearica</i>	Busqueret coallarg	Tallareta balear	Observats +10 ind diferents al barranc de Bòquer el 27-08-09. Realment allí sembla un ocell comú o fins i tot abundant.

66	<i>Sylvia undata</i>	Busqueret roig	Tallarareta cuallarga	Observats 4-5 ind. al barranc de Bòquer el 27-08-09.
67	<i>Phylloscopus bonelli</i>	Ull de bou pàl·lid	Mosquiter pàl·lid	18-08-09 observat 1 ind als jardins de l'aparthotel, prop de Port de Pollença.
68	<i>Muscicapa striata</i>	Papamosques	Papamosques gris	Observat cada dia i pràcticament per tot arreu, tan en ambients urbans, ajardinats, forestals, màquies..., i no un, sino diversos exemplars. Per mí aquest podria convertir-se en (o un dels) l'ocell més comú i ben distribuït de la illa. Tan de bo a Catalunya encara fos tan abundant com aquí.
69	<i>Lanius senator</i>	Capsigrany	Capsigrany	23-08-09: 1 ind. prop de Can Picafort, un altre ind el 24-08-09 a S'Albufera de Mallorca.
70	<i>Corvus corax</i>	Corb	Corb	17-08-09 sentit "cantar" desde l'aparthotel, prop de Port de Pollença, i vistos 2 ind el 25-08-09 sobre la ctra de Deià a Valldemossa,
71	<i>Passer domesticus</i>	Gorrió teulader	Pardal comú	Comú en àrees urbanes i rurals. Em va sorprendre, la primera vegada, veure com cap al tard anaven a centenars a ajocar-se a les palmeres. De fet, eren un dels "arbres" més disponibles que tenien.
72	<i>Fringilla coelebs</i>	Pinsà	Pinsà	25-08-09 observats +10 ind als jardins del monestir de la Mare de Déu de Lluc, molt confiats. Un grup de 3-4 ind sentits cantar en una petita taca de pins al barranc de Bòquer, el 27-08-09.
73	<i>Carduelis chloris</i>	Verderol	Verdum	24-08-09, observats 3-4 exemplars a S'Albufereta, a Alcúdia, i el mateix dia un parell a S'Albufera de Mallorca.
74	<i>Carduelis carduelis</i>	Cadenera	Cadenera	Comú per tota la illa, observat en diverses ocasions.
75	<i>Serinus serinus</i>	Gafarró	Gafarró	22-08-09: observat 3-4 ind. en uns tamarius a la zona humida de la Gola, a Port de Pollença. També un grupet similar al barranc de Bòquer el 27-08-09.

© del text, dades les les observacions i de les fotos: Francesc Moncasí Salvia

fms@lleida.com

© fotos portada i contraportada: Neus Borràs

Fotografia pàgina següent:

Posta de Sol desde el far de Cap de Formentor (Foto: Neus Borràs).

